

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปสภาพทางเศรษฐกิจ และการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระคืนเงินกู้ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ประชากรได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ที่มีหนี้ถึงกำหนดชำระ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 672 ราย ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธี Forward

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา คือ จำนวนเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ ขนาดของฟาร์ม อายุการเป็นสมาชิก รายได้ รายจ่าย การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ การทวงถามหนี้ของสหกรณ์ ทรัพย์สินในฟาร์ม และความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ ตัวแปรตาม คือ การชำระหนี้คืนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปสภาพทางเศรษฐกิจและการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์เป็นเพศชายร้อยละ 69.05 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 30.95 โดยมีอายุเฉลี่ย 47.29 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 65.92 มีระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 43.60 โดยมีระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิก

สหกรณ์เฉลี่ย 7.90 ปี สมาชิกในครัวเรือนที่ไม่มีรายได้มีจำนวนมากกว่าเล็กน้อย ร้อยละ 50.12 สมาชิก สหกรณ์มีขนาดครัวเรือนเฉลี่ย 4.88 คน ลักษณะการถือครองที่ดินของสมาชิก สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีฟาร์มขนาดกลาง 8-14 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.82 โดยสมาชิก สหกรณ์มีที่ดินเป็นของตนเองเฉลี่ย 13.55 ไร่ การลงทุนในที่ดินของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ นำเงินกู้ระยะสั้นไปลงทุนในฟาร์มขนาดกลาง 8-14 ไร่ คิดเป็นจำนวนเงินกู้ระยะสั้นร้อยละ 50.86 รายได้ของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-40,000 บาทต่อ ครอบครัวยears รายได้เฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ 36,663.94 บาท แต่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15,872.70 บาท รายได้ภาคการเกษตรของสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท โดยมีจำนวนที่ดิน 8-14 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.52 มูลค่าทรัพย์สิน ในฟาร์มที่ก่อให้เกิดรายได้ภาคการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์มากที่สุดคือมูลค่าทรัพย์สิน ระหว่าง 200,001-300,000 บาท ทำให้สมาชิก สหกรณ์มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.88 สมาชิกสหกรณ์มีทรัพย์สินโดยเฉลี่ย 272,740.15 บาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 162,827.00 บาท แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทรัพย์สิน 162,827.00 บาท การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์จากกลุ่มตัวอย่าง 672 ราย ชำระหนี้ได้ทั้งหมด 176 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.19 ชำระหนี้ได้บางส่วน 149 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.17 และชำระหนี้ไม่ได้เลย จำนวน 347 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.64 สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่กู้เงินระยะสั้น ไม่สามารถชำระหนี้ได้เลยคิดเป็นร้อยละ 52.99 ในจำนวนนี้สมาชิกสหกรณ์ที่กู้เงินระยะสั้นจำนวนเงินระหว่าง 10,001-20,000 บาท ชำระหนี้ได้ทั้งหมดร้อยละ 12.26 ส่วนเงินกู้ระยะปานกลางสมาชิกสหกรณ์ ที่กู้เงินไม่สามารถชำระหนี้ได้เลยคิดเป็นร้อยละ 55.49 สมาชิกสหกรณ์ที่กู้เงินระยะปานกลางที่ชำระหนี้ได้ทั้งหมด คือสมาชิกที่กู้เงิน 30,001 บาทขึ้นไป ชำระหนี้ได้ทั้งหมดร้อยละ 6.59 ทรัพย์สินของสมาชิกสหกรณ์กับการชำระหนี้ สมาชิก สหกรณ์ที่มีทรัพย์สินระหว่าง 100,001-200,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 11.46 สูงสุดเมื่อเทียบกับจำนวนทรัพย์สินอื่น ๆ ของสมาชิกสหกรณ์ จำนวนรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ที่ชำระหนี้ได้ทั้งหมด คือ สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้ระหว่าง 20,001 - 40,000 บาท ชำระหนี้ได้ทั้งหมดร้อยละ 16.22 ขนาดฟาร์มของสมาชิกสหกรณ์ที่สามารถชำระหนี้ได้ทั้งหมด คือฟาร์มขนาดกลาง 8-14 ไร่ ชำระหนี้ได้ทั้งหมดร้อยละ 17.86 สูงสุดเมื่อเทียบกับฟาร์มขนาดอื่น ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่สามารถชำระหนี้ได้ทั้งหมด คือระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ระหว่าง 1-5 ปี ชำระหนี้ได้ทั้งหมดร้อยละ 11.46

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig 1 - tailed) ที่ระดับ 0.05 มากที่สุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเงินกู้ยืมจากสหกรณ์กับการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ รองลงมาเป็นความสัมพันธ์ระหว่างทรัพย์สินในฟาร์มกับความรับผิดชอบของสมาชิก สหกรณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างอายุการเป็นสมาชิกกับความรับผิดชอบของสมาชิก

สหกรณ์มีน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในทางตรงกันข้าม คือความสัมพันธ์ระหว่างการทวงถามของสหกรณ์กับทรัพย์สินในฟาร์มและความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์

นอกจากนั้น จำนวนตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 5 ตัวเรียงลำดับจากที่มีความสัมพันธ์ (r) มากไปหาน้อย ดังนี้

1. การทวงถามของสหกรณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	- 0.263
2. รายได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.217
3. ทรัพย์สินในฟาร์มมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	- 0.183
4. ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.168
5. จำนวนเงินกู้ยืมจากสหกรณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.113

3. ผลการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธี Forward เพื่อศึกษาอิทธิพลปัจจัยของตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว ที่มีต่อตัวแปรตาม คือ การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด พบว่าตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การทวงถามหนี้ของสหกรณ์ ทรัพย์สินในฟาร์ม ความรับผิดชอบของ

สมาชิกสหกรณ์ และ รายได้ โดยทั้ง 4 ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรค่าของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 20.80

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ที่เหมาะสมได้คือ

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$y = 1.376 + (-0.351) x_7 + (-1.480E-06) x_8 + (0.153) x_9 + (1.047E-05) x_4$$

y = ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

x_7 = การทวงถามหนี้ของสหกรณ์ (ครั้ง)

x_8 = ทรัพย์สินในฟาร์ม(บาท)

x_9 = ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ (เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆครั้ง)

x_4 = รายได้ (บาท)

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -0.242Z_7 - 0.311 Z_8 + 0.246Z_9 + 0.214 Z_4$$

Z = ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

Z_7 = การทวงถามหนี้ของสหกรณ์ (ครั้ง)

Z_8 = ทรัพย์สินในฟาร์ม (บาท)

Z_9 = ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ (เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆครั้ง)

Z_4 = รายได้ (บาท)

อภิปรายผลวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจและการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายทั้งนี้เพราะสหกรณ์จะรับผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นอันดับแรก สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรทั่วไปก็จะจบการศึกษาระดับนี้ สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกอยู่ระหว่าง 1- 5 ปี เนื่องจากในช่วงระยะเวลา 1-5 ปีที่

ผ่านมา สหกรณ์มีนโยบายการขยายรับสมาชิกเพิ่มจึงทำให้มีสมาชิกเข้ามาในช่วงระยะเวลา
 จำนวนมาก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้และไม่มีรายได้อาจมีจำนวนเกือบจะเท่ากันทั้งนี้
 เพราะแรงงานในครอบครัวส่วนหนึ่งต้องออกไปทำงานนอกภาคการเกษตรและทิ้งบุตร
 หลานให้ทางบ้านดูแล รายได้ของสมาชิกสหกรณ์มีค่าแตกต่างกันไม่มากนักของรายได้ ช่อง
 ว่างระหว่างผู้มีรายได้น้อยกับรายได้มากยังมีสูงถึงแม้จะเป็นผู้มีอาชีพเกษตรกรรมเหมือนกัน
 การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์ที่กู้เงินระยะสั้นจำนวนเงิน
 ระหว่าง 10,001-20,000 บาท จะสามารถชำระเงินกู้ได้ดีเพราะการขายผลผลิตของสมาชิก
 ส่วนใหญ่จะขายให้สหกรณ์ในรูปแบบข้าวเปลือกส่วนมากจะขายได้เท่ากับจำนวนเงินที่เป็นหนี้จึง
 สามารถที่จะชำระหนี้ได้พอดี ซึ่งจะสัมพันธ์กับรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ที่ส่วนใหญ่มีรายได้
 ระหว่าง 20,001-40,000 บาท จะชำระหนี้ได้ดีกว่ารายได้ในกลุ่มอื่น ขนาดของฟาร์มของ
 สมาชิกที่สามารถจะชำระหนี้ได้ดีคือฟาร์มขนาดกลาง 8-14 ไร่ ทั้งนี้เพราะฟาร์มขนาด
 ดังกล่าวจะสัมพันธ์กับแรงงานที่มีอยู่พอดีในครัวเรือนคือ 2-3 คน ระยะเวลาการเช่าเป็น
 สมาชิกสหกรณ์ที่อยู่ในช่วงระยะเวลา 1-5 ปีจะชำระหนี้ได้ดีที่สุดทั้งนี้เพราะเป็นสมาชิกเริ่มเข้า
 มาใหม่จำนวนเงินกู้ยืมยังมีน้อยเมื่อจะต้องการวงเงินกู้ยืมจากสหกรณ์สูงขึ้นจะต้องมีประวัติ
 การชำระคืนเงินกู้ที่ดีจึงจะเพิ่มวงเงินกู้ยืมได้สมาชิกที่เช่าใหม่ส่วนใหญ่จึงมักจะไม่ค่อยผิด
 สัญญา

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระหว่างจำนวนเงินกู้ยืมจาก
 สหกรณ์กับการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด แสดงว่าการกู้เงิน
 ของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะนำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับสหกรณ์ ทั้งนี้เพราะ
 สมาชิกสหกรณ์ต้องนำเงินกู้ไปใช้ในการเกษตรจริงเพราะพื้นที่ของอำเภอขนาดใหญ่
 อยู่ในเขตชลประทาน การลงทุนในการทำนามีทั้งนาปี นาปรัง มีการเลี้ยงปลา กุ้งก้ามกราม
 และปลูกผักตลอดปี ความสัมพันธ์รองลงมาคือ ทรัพย์สินในฟาร์มกับความรับผิดชอบของ
 สมาชิกสหกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับสหกรณ์จะมีมากทั้งนี้เพราะผู้ที่มีทรัพย์สิน
 มากมักจะมีฐานะร่ำรวย มีเกียรติศักดิ์ศรีเมื่อมีการเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มจะมีการออมทรัพย์
 ในกลุ่มและมีการออมทรัพย์ด้วยข้าวเปลือกจะมีมากตามไปด้วยทำให้ปัจจัยในความรับผิดชอบ
 ขอบมีสูงตามไปด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการเป็นสมาชิกกับความรับผิดชอบของ

สมาชิกสหกรณ์จะมีน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะสมาชิกที่เข้ามาใหม่จะได้รับการประชาสัมพันธ์หรือความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มจะมีน้อยไปด้วย นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันตรงกันข้ามคือการทวงถามกับความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ แสดงว่ามีการทวงถามน้อยสำหรับสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมนี้อาจจะเป็นเพราะสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ จะประสานงานกับเจ้าหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว การทวงถามมีความสัมพันธ์น้อยในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนทรัพย์สิน จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีทรัพย์สินมากจะมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของสมาชิกสูงโดยเหตุผลดังกล่าวทำให้มีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามดังได้อธิบายข้างต้นแล้ว

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับรายได้ ความรับผิดชอบและจำนวนเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ตามลำดับ แสดงว่าผู้ที่มีรายได้สูงชำระหนี้ได้ดีส่วนมากจะขายผลิตผลชำระหนี้ให้สหกรณ์ในรูปข้าวเปลือกเพราะสหกรณ์ให้ราคายุติธรรมกว่าพ่อค้าสมาชิกจึงนิยมนำข้าวเปลือกมาชำระหนี้ทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงจากการขายผลิตผลให้สหกรณ์ชำระหนี้ได้สูงด้วย ความรับผิดชอบของสมาชิกวัดจากการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการประชุมกลุ่มซึ่งจะทำให้สมาชิกเข้าใจในหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการกู้เงินและส่งชำระหนี้คืนให้สหกรณ์เป็นผลทำให้สมาชิกสหกรณ์ส่งชำระหนี้ได้ดีด้วย ส่วนจำนวนเงินกู้ยืมสูงแนวโน้มการชำระหนี้จะได้สูงตามแต่ยังมีความสัมพันธ์ในส่วนนี้ยังน้อยจะเห็นได้ว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียง 0.113 คือเกือบจะไม่สัมพันธ์กันทั้งนี้เพราะสมาชิกที่กู้เงินจำนวนสูงได้จะต้องเป็นสมาชิกมานานและการกู้เงินจำนวนมากจะต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันส่วนใหญ่มักจะเป็น นส.3.ก.หรือโฉนดที่ดินทำให้สมาชิกเหล่านี้ไม่กล้าจะบิดพลิ้วในการชำระหนี้จึงมีแนวโน้มนำที่จะชำระหนี้ได้ดีตามไปด้วย

นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ในด้านลบระหว่างการทวงถามกับการชำระหนี้คืน คือมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม ทั้งนี้เพราะผู้ที่ถูกทวงถามมากสหกรณ์จะใช้ระบบการทวงถามจากใบทวงถามที่พิมพ์จากยอดผู้ค้างชำระหนี้ สหกรณ์จะส่งใบทวงถามให้กับผู้ค้างชำระหนี้ ผู้ที่ไม่ชำระหนี้เลยจะถูกทวงถามบ่อยครั้งเป็นผลให้มีความสัมพันธ์กันตรงกันข้ามกับการชำระหนี้ ทรัพย์สินในฟาร์มมีความสัมพันธ์กันตรงกันข้ามกับการชำระหนี้แสดงว่าผู้ที่มีทรัพย์สินมากๆ ชำระหนี้ได้ไม่ค่อยดีอาจจะเป็นเพราะมีนิสัยแห่งการเหนียวหนี้หรือทรัพย์สินอยู่ระหว่างการผ่อนชำระและคิดว่าการกู้เงินกับสหกรณ์ดอกเบี้ยต่ำจึงไม่ยอมชำระหนี้ตามกำหนด

3. ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัยของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 4 ตัวแปรคือ

ตัวแปรแรกคือ การทวงถามมีค่าติดลบ หมายถึง ผู้ชำระหนี้ได้ดีเกือบจะไม่ถูกทวงถามเลยทั้งนี้เพราะการทวงถามของสหกรณ์ใช้ระบบการพิมพ์หนังสือจากคอมพิวเตอร์ผู้ที่ชำระหนี้ได้จะไม่มีรายชื่อการทวงถาม ผู้ที่ชำระหนี้ไม่ได้จะถูกทวงถามบ่อยครั้ง จึงมีความสัมพันธ์ตรงกันข้าม ในเรื่องของการทวงถาม ฉลอง บุญพิทักษ์กุล (อ้างแล้วในบทที่ 2) ได้กล่าวว่า การเร่งรัดหนี้จะทำให้สามารถติดตามหนี้เพิ่มขึ้นได้ นั่นคือ ผู้ที่ไม่ถูกเร่งรัดหนี้ก็คือผู้ที่ชำระหนี้แล้วหรือผู้ที่ถูกเร่งรัดหนี้จนชำระหนี้แล้วก็จะไม่มีการทวงถามหนี้ นอกจากนี้ เจิมศักดิ์ ปิ่นทองและประยงค์ เนตยารักษ์ (อ้างแล้วในบทที่ 2) ยังกล่าวว่านายทุนผู้ให้กู้ต้องคิดตัดสินใจว่าจะให้ใครกู้และเมื่อกู้แล้วจะติดตามบังคับหนี้อย่างไร เพราะฉะนั้นการทวงถามหนี้ของสหกรณ์จึงถือเป็นเรื่องสำคัญอันดับหนึ่ง

ตัวแปรตัวที่สองคือ ทรัพย์สินในฟาร์มจะเห็นได้ว่ามีค่าติดลบ แสดงว่า สมาชิกที่มีทรัพย์สินมากไม่สามารถจะชำระหนี้ได้เสมอไป และส่วนใหญ่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นสหกรณ์อำเภออย่างตลาดมาก่อน ได้สอบถามกับกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ซึ่งทราบสาเหตุดังกล่าว เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ที่มีทรัพย์สินมาก เช่น บ้านรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ทีวี วีดีโอ ตู้เย็น ส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าซื้อระบบผ่อนส่ง ภาระหนี้สินจะเพิ่มมากขึ้นตามส่วน จึงมีการชำระหนี้ดังกล่าวก่อนจะชำระหนี้สหกรณ์ สหกรณ์จึงได้รับชำระหนี้น้อยกว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีทรัพย์สินเหล่านี้มาก ในเรื่องของการบิดพลิ้วการชำระหนี้ ฉลอง บุญพิทักษ์กุล (อ้างแล้วในบทที่ 2) ได้กล่าวว่าลักษณะนิสัยในการเหนียวหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ผู้กู้บางรายสามารถที่จะชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์ได้ตามกำหนดสัญญาแต่ก็ไม่ยอมนำเงินมาชำระหนี้เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับเงินกู้หรือนำเงินไปลงทุนด้านอื่น

ตัวแปรตัวที่สามคือ ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ วัตถุประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การเข้าประชุมกลุ่ม การออมทรัพย์ด้วยข้าวเปลือก การออมทรัพย์ แบบสัจจะ การถือหุ้นประจำปี ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้จะได้รับข่าวสารและเข้าใจในระบบงานของสหกรณ์ดี จะมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมาก การชำระหนี้ก็จะดีเพิ่มขึ้นไปตามส่วน ในเรื่องดังกล่าว ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ (อ้างแล้วในบทที่

2) ได้กล่าวว่าสหกรณ์จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยสมาชิก สมาชิกจะต้องมีความรับผิดชอบ ทั้งการขายผลิตภัณฑ์ การถือหุ้น และการออมเป็นต้น

ตัวแปรตัวสุดท้าย คือ รายได้ สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้มาก ก็จะสามารถในการชำระหนี้มากเป็นไปตามส่วน ซึ่งทำให้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ด้วย ในเรื่องดังกล่าว อรรถวรรณ กมล (อ้างแล้วในบทที่ 2) ได้วิจัยที่สหกรณ์การเกษตรรอยสะเกิดจำกัด อำเภอรอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ารายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางตลาด จำกัด ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารสหกรณ์ โดยใช้กำหนดนโยบายและวางแผนดำเนินงานด้านสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์มากคือ ความรับผิดชอบของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ เช่น การเข้าร่วมประชุมกลุ่ม จะทำให้ทราบความเคลื่อนไหวและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เนื่องจากการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งจะมี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการ และพนักงานสหกรณ์เข้าร่วมประชุม ให้การศึกษา อบรมและชี้แจงการดำเนินงานของสหกรณ์ หากสมาชิกเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง จะทำให้ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้สูงตามไปด้วย สหกรณ์ควรจะมีการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยอาจจะมีของชำร่วย ของรางวัล หรือสิ่งที่จะประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสหกรณ์มาประชุมกลุ่มได้ นอกจากนี้การเข้าร่วมในกิจกรรมการออมทรัพย์ด้วยข้าวเปลือก การออมทรัพย์แบบสัจจะ และการถือหุ้นประจำปี กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลดีต่อสมาชิกสหกรณ์ และเป็นผลดีต่อสหกรณ์การเกษตรด้วย ซึ่งผู้เข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้มีมากก็ย่อมส่งผลต่อความกระตือรือร้นในการชำระหนี้คืนเงินกู้กับสหกรณ์ไปด้วย

2. ปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้สมาชิกสหกรณ์ชำระคืนเงินกู้กับสหกรณ์ได้ คือ รายได้สหกรณ์ควรจะต้องมีการส่งเสริมอาชีพควบคู่ไปกับการจ่ายเงินกู้ เช่น การส่งเสริมการรวมตัวกันเพาะเห็ด เลี้ยงไก่พื้นเมือง ปลูกผักปลอดสารพิษ หรือการส่งเสริมการรวม

กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ในการหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อสมาชิกสหกรณ์และครอบครัว รายได้เพิ่มขึ้นก็จะสามารถชำระหนี้คืนได้เพิ่มมากขึ้น

3. ปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่สหกรณ์จะลืมไม่ได้เมื่อสมาชิกสหกรณ์ค้างชำระเงินกู้ ก็คือการทวงถามจากสหกรณ์ ถึงแม้ตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม แต่สหกรณ์ก็ไม่ควรจะขาดการทวงถาม การทวงถามอาจจะมีหนังสือเป็นการเตือนหนี้ โดยอาจจะขอร้องให้ฝ่ายราชการช่วยเหลือ เป็นหนังสือทวงหนี้จาก สหกรณ์อำเภอ จากนายอำเภอ เป็นต้น ถ้ายังไม่ได้ผลก็ต้องเป็นหนังสือทวงถามจากนายความ หรือเรียกว่าในดีส์จากนายความ ซึ่งจะเป็น ขั้นตอนก่อนจะดำเนินคดี และการทวงถามหนี้ที่ได้ผลดีอีกชนิดหนึ่งคือ การส่งเจ้าหน้าที่สืบเชื้อติดตามหนี้เป็นรายบุคคล จะทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคของสมาชิกเป็นรายบุคคลได้ วิธีการ ดังกล่าวนี้อาจจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้คืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ได้ผลเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยเพียง 9 ชนิด คือ จำนวนเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ ขนาดของฟาร์ม อายุการเป็นสมาชิก รายได้ รายจ่าย การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ การทวงถามหนี้ของสหกรณ์ ทรัพย์สินในฟาร์ม ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ ยังมีปัจจัยอื่นที่น่าจะมีผล คือปริมาณหนี้สินนอกระบบ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากตัวของผู้ออกไปสอบถามที่จะทำให้ได้ข้อมูลไม่จริงเท่าที่ควรในการวิจัยครั้งต่อไปหากจะสอบถามเกี่ยวกับเรื่องหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ จะต้องคัดเลือกผู้ที่จะออกไปสอบถามควรจะเป็นนิสิต หรือนักศึกษา แต่งเครื่องแบบของสถาบัน สมาชิกสหกรณ์น่าจะให้ข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่า การให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไปสอบถาม

2. การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์น่าจะมีการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพพร้อมกัน เพราะลักษณะนิสัยใจคอ สังคม จารีต ประเพณี วัฒนธรรมเป็นเชิงปริมาณได้น้อย เพราะนอกจากการสังเกตของผู้วิจัย การชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์บางกลุ่มชำระหนี้ได้ดีจะดีทั้งหมดบ้าน อาจเกิดการเลียนแบบ การเอาเยี่ยงอย่างหรือเป็นประเพณี หรือความอายในหมู่สมาชิกด้วยกัน การวิจัยโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณน่าจะได้ผลออกมาชัดเจนมากกว่านี้